

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/105/2021
Identifikačné číslo spisu:	1114225194
Dátum vydania rozhodnutia:	26.01.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1114225194.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne O.. W. G., bývajúcej v N., Š. X, proti žalovanej CVENGROŠ, spol. s r.o., so sídlom v Bratislave, Bukureštská 3, IČO: 35 907 444, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 3 C 35/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. novembra 2019 sp. zn. 3 Co 295/2018, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a.

Žalovanej n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 17. januára 2018 č. k. 3 C 35/2014 - 131 zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala voči žalovanej náhrady škody v sume 1.100,- eur, ktorú mala žalovaná spôsobiť riadnym nezaplatením ceny za elektrickú energiu a náhrady škody v sume 1.800,- eur spôsobenej neoprávneným navýšeným zálohových platieb od novembra roku 2004; žalovanej náhradu trov konania voči žalobkyni nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 8 ods. 1, § 8b ods. 1, § 8b ods. 2 písm. a/, e/ zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z.z.“), § 5 ods. 1, § 18 ods. 1, 2, § 20 ods. 1 písm. a/, b/, c/, § 30 ods. 1, § 30 ods. 2 písm. a/ zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike, § 6 ods. 1, § 15 ods. 1, 2, § 17 ods. 1 písm. a/, b/, § 17 ods. 4, 5 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike uviedol, že žalovaná vykonáva správu bytového domu na G. ulici č. X v N., pričom nemala možnosť zasiahnuť do zmluvného vzťahu medzi žalobkyňou a dodávateľom elektrickej energie. Súd prvej inštancie bol preto toho názoru, že ak žalobkyňa nesúhlasila s cenou za dodávku elektrickej energie podľa vystavenej faktúry, mala možnosť namietat' obsah vyúčtovaných faktúr za dodanie a spotrebu elektrickej energie u dodávateľa elektrickej energie, s ktorým bola v zmluvnom vzťahu, a pokiaľ tak neurobila, bola ako odberateľ elektrickej energie povinná akceptovať výkon oprávnení dodávateľa elektrickej energie. Ako ďalej súd prvej inštancie uviedol, v prípade porušenia povinností dodávateľa elektrickej energie bola žalobkyňa oprávnená tieto porušenia namietat' a dožadovať sa nápravy, avšak opäť len vo vzťahu k dodávateľovi elektrickej energie, a teda nie vo vzťahu k žalovanej, vykonávajúcej správu bytového domu na základe zmluvy o výkone správy. Vzhľadom na uvedené

skutočnosti súd prvej inštancie žalobu žalobkyne pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovanej zamietol bez toho, aby skúmal základné atribúty vzniku škody, náhrady ktorej sa žalobkyňa voči žalovanej domáhala. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 218 ods. 1, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 28. novembra 2019 sp. zn. 3 Co 295/2018 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil; žalovanej nepriznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 8 ods. 1, § 8a ods. 1 prvá veta, § 8b ods. 1 prvá veta zákona č. 182/1993 Z.z. uviedol, že súd prvej inštancie dospel ku správnym skutkovým zisteniam, ktoré následne správne posúdil po právnej stránke uzavierajúc, že žalobkyňa v konaní nepreukázala oprávnenosť nároku na náhradu škody voči žalovanej, ktorá nie je vo veci pasívne vecne legítimovaná. Odvolací súd mal z obsahu spisu nepochybne za preukázané, že žalovaná vykonávala a vykonáva správu bytového domu, v ktorom sa nachádza i byt vo vlastníctve žalobkyne, avšak nezabezpečuje dodávku elektrickej energie do bytu žalobkyne, a z tohto dôvodu žalovaná nevystavovala žalobkyni zálohové, prípadne vyúčtovacie faktúry za spotrebu elektrickej energie, pričom žalovaná predpisovala žalobkyni len zálohové platby za služby spojené s užívaním bytu a následne jej doručila i vyúčtovanie nákladov vzťahujúcich sa k plneniam spojeným s užívaním bytu, ktorého nesprávnosť však žalobkyňa v konaní nenamietala. V tejto súvislosti odvolací súd zdôraznil, že žalobkyňa predmetom konania neurobila zaplatenie nedoplatkov týkajúcich sa vyúčtovania tých plnení súvisiacich s užívaním bytu, ktoré zabezpečuje žalovaná. Preto odvolací súd uzavrel, že za situácie, keď žalobkyňa namietala len porušenie povinností súvisiacich s dodávkou elektrickej energie do jej bytu a existenciu škody vzniknutej v dôsledku tohto porušenia, je správny záver súdu prvej inštancie, že svoju žalobu smerovala voči subjektu, ktorý nebol vo veci pasívne vecne legítimovaný. Zároveň odvolací súd nezistil, že by v konaní pred súdom prvej inštancie došlo k odvolaním namietanému nesprávnemu procesnému postupu a ani k prípadnej zaujatosti zákonnej sudkyne v tomto smere. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 C.s.p.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie s tým, že súdy jej nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.). Namietala, že súdy nižších inštancií sa vôbec nezaoberali dovolateľkou označenými konaniami vedenými na súde prvej inštancie pod sp. zn. 14 C 154/2014 a 20 C 49/2013, v dôsledku čoho nebol riadne skúmaný a zistený skutkový stav. V ďalšom dovolateľka podrobne popísala svoju aktuálnu životnú situáciu a vyslovila polemiku o skutkových a právnych záveroch súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu s odkazom na jej skoršie podania v spore.

4. Žalovaná vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie žalobkyne odmietnuť ako nedôvodné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana spĺňajúca podmienky vysokoškolského právnického vzdelania druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. a/ C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p.

7. Podľa § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne

konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C.s.p. alebo § 421 C.s.p. v spojení s § 431 ods. 1 C.s.p. a § 432 ods. 1 C.s.p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Žalobkyňa vyvodzujúc z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. namietala nesprávne zistený skutkový stav a vychádzajúc z obsahu jej dovolania (§ 124 ods. 1 C.s.p.) aj odôvodnenie a nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

12. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

13. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 C.s.p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

14. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

15. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa vypořádava so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že žalovaná vykonávala a vykonáva správu bytového domu, v ktorom sa nachádza i byt vo vlastníctve žalobkyne, avšak nezabezpečuje dodávku elektrickej energie do bytu žalobkyne, a keďže žalobkyňa namietala len porušenie povinností súvisiacich s dodávkou elektrickej energie do jej bytu a existenciu škody vzniknutej v dôsledku tohto porušenia, žaloba žalobkyne smerovala voči subjektu, ktorý nebol vo veci pasívne vecne legitimovaný, a preto bola z tohto dôvodu zamietnutá bez toho, aby boli skúmané základné atribúty vzniku škody, náhrady ktorej sa žalobkyňa voči žalovanej domáhala. Zároveň je z odôvodnenia dovolacieho súdu zrejmé, že namietaný nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie a ani prípadná zaujatosť zákonnej sudkyne v tomto smere neboli odvolacím súdom zistené. Na základe uvedeného možno konštatovať, že súdy pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenuli vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, z uvedeného je zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 C.s.p. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. nemožno považovať to, že žalobkyňa sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p., pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

16. Dovolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné dodať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 C.s.p., v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

17. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní

nemusi dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

18. Ohľadne odkazu dovolateľky na jej skoršie podania v spore dovolací súd pripomína, že dovolací dôvod nemôže dovolateľka vymedziť poukázaním na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.)

19. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa neopodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom jej znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.).

20. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne, ktorým namietala vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C.s.p. odmietol podľa § 447 písm. c/ C.s.p. ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

21. Žalovaná bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 255 ods. 1 C.s.p.), trovy dovolacieho konania jej však najvyšší súd nepriznal, nakoľko jej žiadne preukázateľné nevznikli (viď R 72/2018).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.